

Aan
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: Consultatie Nationale Eiwitstrategie

Utrecht, 06-05-2020

Geachte mevrouw Beneder,

De Transitiecoalitie Voedsel wil u hartelijk danken voor uw uitnodiging deel te nemen aan de consultatie voor de Nationale Eiwitstrategie. De eiwittransitie is één van de meest belangrijke interventies om te komen tot een houdbaar voedselsysteem. Daarmee is het ook een speerpunt vanuit de Transitiecoalitie Voedsel waarin ruim 150 partijen vertegenwoordigd zijn. Deze brief dient als aanvulling op onze reactie op de vragen van de internetconsultatie. Eerder¹ spraken we als Transitiecoalitie Voedsel onze zorg uit over een Nationale Eiwitstrategie die zich mogelijk alleen op de productiezijde zou richten. Vanuit de constatering dat we een gemeenschappelijk doel hebben, namelijk de eiwittransitie, willen we met deze brief niet alleen onze zorgen uit over de huidige focus van de NES (consultatie) maar ook een handreiking doen.

De huidige internetconsultatie, zorgt dat we nogmaals onze zorg uitspreken over een Nationale Eiwitstrategie die het meest prangende onderdeel van de eiwittransitie, namelijk aanpassing in onze consumptie bijna geheel buiten beschouwing laat. Daarmee gaat de consultatie dus over slechts één helft van de eiwittransitie en worden een aantal van de allerbelangrijkste punten van de eiwittransitie niet aangehaald en wordt hier geen input op gevraagd.

De consumptie komt dus niet of nauwelijks aan bod, hoewel terugkeer naar voornamelijk plantaardig eiwit en een reductie van dierlijk eiwit eigenlijk belangrijker zijn voor biodiversiteit, klimaat en volksgezondheid. In de consultatie is de balans tussen productie en consumptie zoek. Van de 45 vragen gaat er maar 1 (dus 2%) over consumptiegedrag (en dan nog indirect), namelijk de voorlaatste vraag. Bovendien wordt nergens gevraagd wat de rol van de overheid zou kunnen zijn en wordt in plaats daarvan gevraagd wat de rol van marktspelers (zoals retail) kan zijn.

Daarnaast wordt niet gesproken over de onbalans dat in Nederland 75% van de voedselproductie voor export is en 75% van de consumptie afkomstig is uit import, en worden geen vragen gesteld over hoe deze onbalans recht gezet kan worden

We vinden het spijtig dat partijen slechts zo kort de tijd hebben gekregen om hun ideeën aan te dragen tijdens deze stap van de consultatie. Evengoed zijn we nieuwsgierig naar de input. We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de respondenten veelvoudig inzet op consumptiepatroon hebben benoemd. Onze inschatting is bovendien dat er veel belangstelling is vanuit het maatschappelijke veld om meer aandacht aan consumptie te geven. We gaan ervan

¹ Brief voor minister Schouten dd 3 december 2019

uit dat alle input en aangedragen suggesties worden gedeeld en dat deze leidend is voor de prioritering en verdieping (Stappen 3 en 4 in de consultatie). Graag ontvangen wij uiterlijk vrijdag 8 mei om 17:00 uur een document met daarin alle geleverde input tijdens stap 2.

Verlegging van de focus van een NES die recht doet aan de feedback uit de maatschappij én bijdraagt aan het realiseren van ons gedeelde doel, is nu nog mogelijk. Wij verzoeken u dringend deze mogelijkheid aan te grijpen en sporen toe te voegen gericht op eerder genoemde² deeltransities 'consumptie' en 'minder dierlijk'. De ondertekenaars van deze brief ondersteunen u hier graag bij. Is dit niet mogelijk, dan verwordt de NES tot een Nationale Eiwit Productiestrategie. Het maatschappelijke draagvlak en de impact zullen daarmee wegvallen, iets wat we allemaal zouden betreuren.

Nederland kan ook aan de deeltransitie van een ander consumptiepatroon een bijdrage leveren en kan ook hierin een voorbeeld zijn, een pilotland zoals u wil, waarmee we de rest van Europa inspireren om hetzelfde te doen - en daarmee de EU-eiwitzelfvoorzienendheid en -duurzaamheid te vergroten. Deze route biedt meer potentie qua impact dan de huidige opzet van de NES. We bieden aan om, samen met de andere ondertekenaars, op korte termijn het effect van deze route te kwantificeren en te onderbouwen. Het kan u en de Minister helpen om de juiste keuzes te maken in de uitvoering van een NES, gericht op maximale impact.

Voor overige inhoudelijke opmerkingen ten aanzien van de Nationale Eiwitstrategie verwijzen wij naar de brief van 3 december jongstleden aan minister Schouten.

Met vriendelijke groet,

Transitiecoalitie Voedsel (Natascha Kooiman, Kwartiermaker)

Green Protein Alliance (Jeroen Willemsen, oprichter & woordvoerder)

Louis Bolk Instituut (Prof.dr. Jan Willem Erisman, directeur)

IVM-VU (Instituut voor Milieuvraagstukken – Vrije Universiteit Amsterdam) (Prof.dr. P.J.H. van Beukering, directeur; Dr. H. Aiking, Duurzame Voedselvoorziening)

Dierencoalitie (Dirk-Jan Verdonk, voorzitter)

IUCN NL (Heleen van den Hombergh, adviseur agrocommodities)

TAPP (True Animal Price Coalition) (Prof.dr. Pier Vellinga, voorzitter)

Proveg (Veerle Vrindts, directeur)

² Brief voor minister Schouten dd 3 december 2019